

Bruksela, 19 grudnia 2023 r.
(OR. en)

16987/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0464(NLE)

ACP 133
COAFR 450
COLAC 174
COASI 223
WTO 201
RELEX 1506

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	19 grudnia 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 791 final
Dotyczy:	Wniosek - DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 791 final.

Zał.: COM(2023) 791 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.12.2023 r.
COM(2023) 791 final

2023/0464 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek dotyczy zawarcia nowej Umowy o partnerstwie między Unią Europejską (UE) i jej państwami członkowskimi a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku. Państwa znane dotąd jako „grupa państw AKP” (AKP) od kwietnia 2020 r. funkcjonują jako organizacja międzynarodowa pod nazwą Organizacja Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS).

Umowa o partnerstwie z Kotonu stanowi ramy stosunków między UE a 79 państwami AKP od 2000 r. Współpraca w ramach tej umowy jest oparta na dialogu politycznym oraz współpracy gospodarczej, handlowej i na rzecz rozwoju. Umowa z Kotonu, zmieniona w 2005 r. i 2010 r., wygasła pod koniec lutego 2020 r. Ponieważ jednak partnerzy potrzebowali więcej czasu na wynegocjowanie kolejnej umowy o partnerstwie (zwanej dalej „Umową”), a strona UE na zakończenie wewnętrznego procesu zatwierdzenia podpisania Umowy, stosowanie umowy z Kotonu zostało pięciokrotnie tymczasowo przedłużone: po raz pierwszy do 31 grudnia 2020 r., a następnie do 30 listopada 2021 r., 30 czerwca 2022 r., 30 czerwca 2023 r. i 31 października 2023 r. 15 listopada 2023 r. UE i jej państwa członkowskie oraz członkowie OACPS podpisali Umowę¹. Zgodnie z art. 98 ust. 4 Umowy jej tymczasowe stosowanie rozpocznie się pierwszego dnia drugiego miesiąca po jej podpisaniu. Aby uniknąć próżni prawnej w stosunkach UE–AKP, obowiązywanie obecnej Umowy zostanie ponownie przedłużone do 31 grudnia 2023 r.

Nowa Umowa jest bardzo potrzebna, aby unowocześnione stosunki UE–AKP odzwierciedlały nowe ambicje wynikające z powstających potrzeb i wyzwań. W porównaniu z czasami, w których przyjęto umowę z Kotonu, wszystko jest dziś dużo bardziej wzajemnie połączone. Od tego czasu świat bardzo się zmienił, podobnie jak UE, jej partnerzy i ich wspólne aspiracje.

Negocjacje w sprawie nowej Umowy rozpoczęły się we wrześniu 2018 r., wkrótce po tym, jak Rada upoważniła Komisję i wysokiego przedstawiciela do rozpoczęcia i prowadzenia w imieniu Unii Europejskiej negocjacji dotyczących wchodzących w zakres kompetencji Unii postanowień Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony, i przyjęła w czerwcu 2018 r. wytyczne negocjacyjne. Przez cały czas trwania negocjacji Rada i Parlament Europejski były regularnie informowane. W trakcie negocjacji konsultowano się ze specjalnym komitetem ustanowionym decyzją Rady upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji. Główni negocjatorzy parafowali projekt tekstu Umowy 15 kwietnia 2021 r., z wyjątkiem definicji Stron Umowy.

Ogólnym celem Umowy jest ustanowienie ambitnego i wzmocnionego partnerstwa politycznego, tworzącego nową dynamikę wzajemnych stosunków i wykraczającego poza tradycyjną współpracę na rzecz rozwoju. Umowa wzmocni rolę każdego regionu. Dzięki temu UE i członkowie OACPS będą mogli osiągać bardziej ambitne cele na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym i międzynarodowym.

¹ Zgodnie z rozporządzeniem 2015/2264 stopniowo ograniczającym zakres odstępstwa dla języka irlandzkiego umowy międzynarodowe są tłumaczone na język irlandzki dopiero od dnia 1 stycznia 2022 r.

Szczegółowe cele nowej umowy są następujące:

1. propagowanie, ochrona i realizowanie praw człowieka, zasad demokracji, praworządności i dobrych rządów, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii równości płci;
2. budowanie pokojowych i odpornych państw i społeczeństw, przeciwdziałanie bieżącym i pojawiającym się zagrożeniom dla pokoju i bezpieczeństwa;
3. wspieranie rozwoju społecznego, a w szczególności eliminowanie ubóstwa i przeciwdziałanie nierównościom, oraz zapewnianie każdemu godnego życia i dbanie o to, by nikt nie pozostał w tyle, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt;
4. mobilizowanie inwestycji, wspieranie handlu i pobudzanie rozwoju sektora prywatnego w celu osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i tworzenia godnych miejsc pracy dla wszystkich;
5. zwalczanie zmiany klimatu, ochrona środowiska i zapewnienie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi oraz
6. wdrażanie kompleksowego i wyważonego podejścia do migracji, tak aby czerpać korzyści z bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji i mobilności, powstrzymać migrację nieuregulowaną, eliminując jednocześnie jej pierwotne przyczyny, przy pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego i zgodnie z odpowiednimi kompetencjami Stron.

Komisja uważa, że cele wyznaczone przez Radę w jej wytycznych negocjacyjnych zostały osiągnięte i że wynegocjowany tekst może zostać przyjęty przez Unię.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Umowa została wynegocjowana zgodnie z kompleksowymi wytycznymi negocjacyjnymi przyjętymi przez Radę w czerwcu 2018 r.² na podstawie zalecenia Komisji dotyczącego decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie między Unią Europejską a członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, opartej na wcześniejszej ocenie, ocenie skutków i komunikacie. We wszystkich tych dokumentach przewodnich uwzględniono odpowiednie polityki i strategie UE w różnych odnośnych obszarach, a także polityki i strategie partnerów UE, w tym Agendę 2063 Unii Afrykańskiej, wspólną strategię Afryka–UE z 2007 r., wspólną strategię partnerstwa UE–Karaiby z 2012 r. oraz strategię na rzecz wzmocnionego partnerstwa z Wyspami Pacyfiku z 2006 r.

² Wytyczne negocjacyjne opierają się na wcześniejszych ocenach, ocenie skutków, komunikacie i zaleceniu:

- o Zalecenie dotyczące DECYZJI RADY upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie między Unią Europejską a członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, COM (2017) 763 final.
- o WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Odnowione partnerstwo z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, JOIN 2016 (52) final.
- o WSPÓLNY DOKUMENT ROBOCZY Ocena umowy o partnerstwie z Kotonu, SWD (2016) 250 final.
- o WSPÓLNY DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB OCENA SKUTKÓW do dokumentu WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Odnowione partnerstwo z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, SWD (2016) 380 final. JOIN (2016) 52 final. SWD (2016) 381 final.
- o WSPÓLNY DOKUMENT KONSULTACYJNY W stronę nowego partnerstwa między Unią Europejską a państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku po 2020 r., JOIN (2015) 33 final.

Nowe partnerstwo opiera się na standardach i celach uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym. Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz porozumienie klimatyczne z Paryża leżą u podstaw Umowy i przyszłych działań partnerów.

W szczególności na poziomie tematycznym Umowa jest w pełni dostosowana do obowiązujących polityk UE:

- Zgodnie z globalną strategią na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej³ Umowa przyczyni się do budowania integracyjnych, pokojowych i odpornych społeczeństw. Wspiera ona kompleksowe i zintegrowane podejście do konfliktów i kryzysów oraz ma na celu zajęcie się ich pierwotnymi przyczynami, a także nowymi lub rosnącymi zagrożeniami bezpieczeństwa, takimi jak np. terroryzm i jego finansowanie oraz brutalny ekstremizm. Dialog partnerski będzie miał kluczowe znaczenie dla dalszej intensyfikacji działań w tych dziedzinach i, w szerszym ujęciu, we wszystkich obszarach objętych partnerstwem. W Umowie, wspierającej współpracę polityczną, potwierdzono znaczenie współpracy na forach międzynarodowych, a także budowania sojuszy na arenie międzynarodowej w celu stworzenia skutecznego systemu wielostronnego.
- Zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie rozwoju⁴ Umowa zawiera kompleksowe zobowiązania inspirowane celami zrównoważonego rozwoju w ramach Agendy ONZ 2030 i przyczyniające się do ich osiągnięcia. Przyjęte w Umowie podejście ukierunkowane na ludzi uwzględnia różne, wzajemnie powiązane aspekty zrównoważonego rozwoju, związane zarówno z gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem, jak i bezpieczeństwem. Wszystkie te ważne aspekty, podobnie jak inne kwestie przekrojowe, takie jak młodzież, równość płci, dobre rządy i prawa człowieka, wzajemnie się uzupełniają i uwzględniono ich szczególne znaczenie. Partnerzy będą wspólnie działać na rzecz ochrony planety, eliminacji ubóstwa we wszystkich jego formach, zwalczania nierówności i promowania spójności społecznej.
- Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem⁵ i polityką UE w dziedzinie środowiska w Umowie uznaje się potrzebę podjęcia pilnych działań na różnych szczeblach w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju naszej planety i przeciwdziałania poważnym zagrożeniom, jakimi są zmiana klimatu, degradacja środowiska i nie zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych. Partnerzy dążą do wzmocnienia globalnej reakcji na zmianę klimatu, budowania odporności i odgrywania ważnej roli we wdrażaniu porozumienia klimatycznego z Paryża, które będzie stanowić nadrzędne ramy przewodnie partnerstwa.
- Zgodnie z nowym paktem o migracji i azylu⁶ oraz polityką migracyjną UE w Umowie przyjęto kompleksowe i wyważone podejście, obejmujące w spójny sposób różne powiązane wymiary migracji legalnej i nielegalnej w celu wspierania dobrze zarządzanej migracji i mobilności.
- Wniosek zachowuje również pełną spójność z innymi istotnymi unijnymi strategiami politycznymi związanymi z ustalonymi priorytetami, takimi jak strategie polityczne w zakresie energii, kształcenia, równości płci, zatrudnienia, badań naukowych i innowacji oraz handlu.

³ [Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#)

⁴ [Europejski konsensus w sprawie rozwoju](#)

⁵ [Europejski Zielony Ład](#)

⁶ [Nowy pakt o migracji i azylu](#)

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną zawarcia Umowy jest art. 217 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) i w związku z art. 218 ust. 8 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Przyjmując decyzję upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), Rada dostosowała tytuł i art. 1 zalecanej decyzji w taki sposób, aby umowa o partnerstwie została określona jako umowa „mieszana”⁷. Ponadto przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie przyjęli odrębną decyzję międzyrządową upoważniającą Komisję do prowadzenia w ich imieniu negocjacji w sprawie wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich postanowień dotyczących tymczasowego stosowania⁸. Negocjacje zakończono pomyślnie 15 kwietnia 2021 r., z wyjątkiem definicji Stron. 11 czerwca 2021 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie jako umowy zawartej wyłącznie przez UE. 20 lipca 2023 r. Rada przyjęła decyzję w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania umowy o partnerstwie jako umowy mieszanej⁹. W następstwie decyzji Rady oraz aby uniknąć opóźnienia przez Radę zawarcia Umowy przez Unię Europejską, Komisja i Wysoki Przedstawiciel postanowili przedłożyć załączony projekt wniosku w sprawie zawarcia Umowy jako umowy mieszanej.

• Proporcjonalność

Niniejsza inicjatywa służy bezpośrednio realizacji celu Unii w zakresie działań zewnętrznych i przyczynia się do realizacji priorytetu politycznego „Silniejsza pozycja UE na arenie międzynarodowej”. Jest ona zgodna z kierunkami globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, mianowicie, że aby zrealizować priorytety działań zewnętrznych UE, należy współdziałać z innymi i przebudować w sposób odpowiedzialny partnerstwa zewnętrzne. Wniosek wzmacnia współpracę z odnośnymi regionami, umożliwia bardziej zindywidualizowane podejście oraz wspiera unijną kompleksową strategię dotyczącą Afryki. Proponowana Umowa ułatwia również interakcje między różnymi poziomami sprawowania rządów.

• Wybór instrumentu

Wniosek jest zgodny z art. 218 ust. 6 TFUE, który przewiduje, że to Rada przyjmuje decyzje dotyczące umów międzynarodowych. Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

⁷ Decyzja Rady w sprawie upoważnienia Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do podjęcia i prowadzenia w imieniu Unii Europejskiej negocjacji dotyczących wchodzących w zakres kompetencji Unii postanowień Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a krajami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony, ST 9426 2018 INIT.

⁸ Decyzja przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie upoważnienia Komisji Europejskiej do prowadzenia w imieniu państw członkowskich negocjacji dotyczących wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich postanowień Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a krajami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony, ST 9426 2018 INIT.

⁹ Decyzja Rady [określona w dokumencie Rady 8371/23 DCL 1] z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z drugiej strony.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Dla UE i jej partnerów ważne było uwzględnienie wniosków wyciągniętych z długotrwałej współpracy. W ramach opracowywania polityki w kontekście nowej umowy o partnerstwie z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku przeprowadzono szereg szczegółowych ocen i konsultacji, zarówno przed negocjacjami, jak i w ich trakcie, aby poznać opinie społeczeństwa, zainteresowanych stron i partnerów oraz wyciągnąć wnioski ze współpracy UE–AKP w ostatnich dziesięcioleciach. Przeprowadzone działania można podzielić na dwie kategorie:

- Ocena umowy o partnerstwie z Kotonu
- Konsultacje publiczne

Oдноśne wnioski i wyniki zostały uwzględnione i odzwierciedlone w proponowanej Umowie.

- **Ocena skutków**

W 2016 r. opublikowano ocenę skutków (SWD(2016) 0380 final) wraz z komunikatem w sprawie przyszłych stosunków UE z państwami AKP (JOIN 2016 (52) final), które posłużyły za podstawę późniejszego zalecenia Komisji dotyczącego decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji oraz wytycznych negocjacyjnych Rady. Celem oceny było określenie najlepszego formatu organizowania stosunków z partnerami w Afryce, w regionie Karaibów i regionie Pacyfiku i zarządzania tymi stosunkami. W ocenie skutków wskazano różne warianty oraz preferowane rozwiązanie, które ostatecznie wybrano i które można podsumować następująco: „Preferowaną opcją z punktu widzenia UE jest nowe partnerstwo między UE a państwami AKP w formie nadrzędnej umowy stanowiącej kopułę wspólnych wartości, zasad i interesów, w której określono ogólne zasady i sposoby współpracy na arenie międzynarodowej, oraz trzy partnerstwa określające priorytety i działania dla poszczególnych regionów wdrażane odpowiednio w Afryce, w regionie Karaibów i w regionie Pacyfiku”.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy

- **Prawa podstawowe**

Jednym z celów Umowy jest upowszechnianie i utrwalanie praw człowieka i podstawowych wolności, jak również demokracji, praworządności i dobrych rządów. Jest to ważny aspekt, biorąc pod uwagę fakt, że nie wszystkie wschodzące potęgi na wciąż zmieniającej się scenie międzynarodowej podzielają te wartości i zasady. Zgodnie ze wspólnym podejściem UE do stosowania klauzul politycznych w przypadku naruszenia zasadniczych elementów Umowy Strony przeprowadzają ustrukturyzowane i systematyczne konsultacje. W przypadku gdy Strony nie są w stanie dojść do akceptowalnego dla nich obu rozwiązania, Strona zawiadamiająca może zastosować właściwe środki.

4. WPLYW NA BUDŻET

Umowa nie zawiera protokołu finansowego. UE zobowiązuje się do udostępnienia odpowiedniego poziomu zasobów finansowych zgodnie ze swoimi regulacjami i procedurami wewnętrznymi.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wdrażanie Umowy będzie monitorowane w ramach regularnego dialogu partnerskiego, zob. część ogólna, część I, art. 3 ust. 1. Protokoły regionalne zawierają szczegółowe postanowienia dotyczące wykonania i monitorowania, zob. protokół regionalny dotyczący Afryki, część I, art. 6, protokół regionalny dotyczący Karaibów, część I, art. 8 oraz protokół regionalny dotyczący Pacyfiku, część I, art. 8.

Rada Ministrów OACPS–UE nadzoruje skuteczne i spójne wdrażanie Umowy oraz przyjmuje wytyczne polityczne i podejmuje decyzje w celu nadania skuteczności konkretnym aspektom niezbędnym do wykonania postanowień Umowy, zob. część ogólna, część V, art. 88.

• **Szczegółowe objaśnienia wyników negocjacji**

W Umowie ustanawia się ambitne i wzmocnione partnerstwo polityczne między UE a członkami OACPS w celu osiągnięcia wzajemnie korzystnych rezultatów w zakresie wspólnych interesów. Będzie ona miała formę układu o stowarzyszeniu i zostanie zawarta na okres dwudziestu lat.

Pod względem strategicznym Umowa rozszerza zakres i skalę współpracy partnerów z myślą o nadrzędnym celu, jakim jest budowanie silniejszych społeczeństw. To odnowione partnerstwo jest osiągnięciem politycznym i stanowi punkt zwrotny. Wprowadza się w nim zmiany i usprawnienia stosunków z partnerami, aby sprostać najpilniejszym wyzwaniom, przed którymi stoi każdy region. Umowa jest zgodna z kontekstem regionalnym i globalnym, ale także z najnowszymi uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym przepisami i normami, z postępem, a przede wszystkim z potrzebami ludności.

Pozwala to stworzyć spójne ramy z krajami partnerskimi na wszystkich szczeblach politycznych, zarówno na szczeblu krajowym, (sub)regionalnym, jak i na poziomie partnerstwa o wymiarze globalnym. W Umowie opowiedziano się za skutecznym multilateralizmem i przygotowano grunt pod prowadzenie większej liczby działań o charakterze politycznym i skoordynowanym na arenie międzynarodowej, w ramach których wpływ partnerstwa może być znaczący.

Innowacyjna struktura „1 + 3”

Stosunki UE z członkami OACPS zostały pogłębione, ale również zreorganizowane, aby były adekwatne do zakładanych celów. Środek ciężkości znajduje się obecnie w tych trzech regionach. W związku z tym Umowa składa się obecnie z następujących części:

1. **Część ogólna** (część główna), wspólna dla wszystkich sygnatariuszy i składająca się z następujących elementów:

Część I – **Postanowienia ogólne**, obejmująca ogólne cele i zasady

Część II – **Priorytety strategiczne**, podzielona na sześć głównych tytułów:

- Tytuł I – Prawa człowieka, demokracja i sprawowanie rządów w społeczeństwach ukierunkowanych na ludzi i opartych na prawach
- Tytuł II – Pokój i bezpieczeństwo
- Tytuł III – Rozwój społeczny

- Tytuł IV – Zrównoważony wzrost i rozwój gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
- Tytuł V – Zrównoważoność środowiskowa i zmiana klimatu
- Tytuł VI – Migracja i mobilność

Część III – **Światowe sojusze i współpraca międzynarodowa**, określająca nowe ambicje polityczne na arenie międzynarodowej

Część IV – **Środki współpracy i wdrażania**, opisująca zróżnicowane zasoby służące osiągnięciu celów partnerstwa

Część V – **Ramy instytucjonalne**, opisująca organy i partnerów

Część VI – **Postanowienia końcowe**, zawierająca szczegóły dotyczące stosowania Umowy.

Załącznik I: Procesy powrotu i readmisji

Załącznik II: Działania Europejskiego Banku Inwestycyjnego

Umowa ustanawia ramy instytucjonalne, zgodnie z którymi partnerstwo będzie funkcjonować, zarówno w kwestiach uregulowanych w części głównej Umowy, jak i na poziomie regionalnym. W szczególności część ogólna Umowy (część główna), która ma zastosowanie do wszystkich sygnatariuszy, będzie zarządzana przez Radę Ministrów OACPS–UE (przewidywana częstotliwość spotkań co 3 lata) wspieraną przez Komitet Ambasadorów, ewentualne szczyty OACPS–UE (po wspólnym porozumieniu) oraz nowe Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne OACPS–UE, które będzie się spotykać raz do roku i którego członkowie są również członkami trzech regionalnych wspólnych zgromadzeń parlamentarnych.

2. Przewidziano **trzy protokoły regionalne** zawarte między krajami każdego regionu i UE. Każdy protokół jest dostosowany do potrzeb i dynamiki danego regionu, a tym samym uwzględnia konkretne wyzwania. Zgodnie z tym podejściem każdy region będzie miał własną strukturę instytucjonalną do zarządzania protokołem go dotyczącym. Obejmuje ona posiedzenia Rady Ministrów odbywające się z częstotliwością uzgodnioną przez Strony, Komitet Ambasadorów, możliwość spotykania się na szczepku szefów państw lub rządów oraz Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne:

A. Protokół regionalny dotyczący Afryki

Obejmuje dostosowane priorytety, szczegółowo określone w zależności od potrzeb regionu:

- trwały wzrost i rozwój gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
- rozwój społeczny
- środowisko, zarządzanie zasobami naturalnymi i zmiana klimatu
- pokój i bezpieczeństwo
- prawa człowieka, demokracja i dobre rządy
- migracja i mobilność

oraz szczególne zarządzanie:

Rada Ministrów Afryka–UE, Wspólny Komitet Afryka–UE; Zgromadzenie Parlamentarne Afryka–UE.

Protokół dotyczący Afryki będzie wdrażany w sposób spójny i komplementarny z partnerstwem międzykontynentalnym, z uwzględnieniem strategicznych i politycznych wytycznych szczytów UA–UE. Zachęca się w nim do dialogu i współpracy w kwestiach międzyregionalnych i kontynentalnych z krajami afrykańskimi, które nie są Stronami niniejszej Umowy, z regionalnymi wspólnotami gospodarczymi i innymi właściwymi podmiotami.

B. Protokół regionalny dotyczący regionu Karaibów

Obejmuje dostosowane priorytety, szczegółowo określone w zależności od potrzeb regionu:

- trwały wzrost i rozwój gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
- Zrównoważoność środowiskowa, zmiana klimatu i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi
- Prawa człowieka, dobre rządy, pokój i bezpieczeństwo
- Rozwój społeczny i spójność społeczna

oraz szczególne zarządzanie:

Rada Ministrów Karaiby–UE, Wspólny Komitet Karaiby–UE, Zgromadzenie Parlamentarne Karaiby–UE.

C. Protokół regionalny dotyczący regionu Pacyfiku

Obejmuje dostosowane priorytety, szczegółowo określone w zależności od potrzeb regionu:

- Zrównoważoność środowiskowa i zmiana klimatu
- Trwały rozwój gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
- Oceany, morza i rybołówstwo
- Bezpieczeństwo, prawa człowieka, demokracja i dobre rządy
- rozwój społeczny

oraz szczególne zarządzanie:

Rada Ministrów Pacyfik–UE, Wspólny Komitet Pacyfik–UE, Zgromadzenie Parlamentarne Pacyfik–UE.

Partnerstwo ukierunkowane na ludzi

Umowa wykracza poza poprzednią umowę w różnych dziedzinach i ma szansę odegrać ważną rolę w wielu obszarach.

Partnerzy przyczynią się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianie klimatu, przy czym Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz porozumienie klimatyczne z Paryża stanowią nadrzędne ramy partnerstwa.

Celem Umowy jest stworzenie nowych możliwości gospodarczych dla wszystkich. Szczególnie istotne są trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu i tworzenie miejsc pracy. W szczególności stymulowanie inwestycji i zapewnienie rozwoju sektora prywatnego będą kluczowe dla przyspieszenia zrównoważonego rozwoju, do czego

w znacznym stopniu przyczynią się nauka, technologia, badania naukowe, innowacje i transformacja cyfrowa. Usprawniona zostanie również współpraca w kwestiach gospodarczych i handlowych, co ułatwi handel dwustronny i przepływy inwestycyjne, zmniejszy bariery techniczne w handlu, poprawi zamówienia rządowe i pomoże chronić własność intelektualną. Wszystkie obowiązujące umowy handlowe, takie jak umowy o partnerstwie gospodarczym, pozostaną w mocy. Współpraca między partnerami przyczyni się do utrzymania wysokich norm środowiskowych, społecznych i norm pracy.

Idzie to w parze z ponownym zwróceniem uwagi na kwestie zmiany klimatu i równoważoności środowiskowej w wielu obszarach. Uznając pilną potrzebę podjęcia działania oraz fakt, że zmiana klimatu i naturalna degradacja stanowią poważne zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju, partnerzy podjęli szeroko zakrojone zobowiązania do zachowania i ochrony planety, jej ekosystemów i oceanów. Zgodnie z celami porozumienia klimatycznego z Paryża wzmocniona zostanie reakcja na zmianę klimatu. Podjęte zostaną wspólne wysiłki na rzecz skuteczniejszego przeciwdziałania klęskom żywiołowym, łagodzenia ich skutków oraz dostosowania się do tych zjawisk. Jest to element globalnego podejścia przyjaznego dla środowiska, promującego zrównoważony rozwój niebieskiej gospodarki i wspierającego przejście na gospodarki bardziej ekologiczne (niskoemisyjne/zasobooszczędne).

Współpraca między UE a członkami OACPS opiera się również na wspólnych wartościach i uniwersalnych zasadach. Podstawą współpracy w ramach Umowy jest poszanowanie praw człowieka, prawa międzynarodowego, zasad demokracji oraz zasad określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych. Uważa się je za kluczowe kwestie zapewniające sukces innych wzajemnych priorytetów, podobnie jak zobowiązania do przestrzegania praworządności i dobrych rządów, które zostały wzmocnione w Umowie. To samo dotyczy obszaru pokoju i bezpieczeństwa, w którym podjęte zostaną działania w odpowiedzi na nowe lub pojawiające się zagrożenia, takie jak piractwo oraz handel ludźmi, nielegalny obrót środkami odurzającymi, bronią i innymi nielegalnymi towarami, a także cyberprzestępczość i zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa. Działania te są zasadniczymi elementami zintegrowanego podejścia do konfliktów, kryzysów i ich pierwotnych przyczyn.

Umowa sprzyja zacieśnionej współpracy, zarówno sektorowej, jak i politycznej, w tym w kwestiach polityki zagranicznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Obejmują one utrzymywanie pokoju, terroryzm, sytuacje niestabilności, bezprecedensowe postanowienia dotyczące kary śmierci, a także egzekwowanie prawa oraz migrację i mobilność. Jeśli chodzi o tę ostatnią kwestię, nowe zobowiązania odzwierciedlające kompleksowe i wyważone podejście uwzględniają w spójny sposób różne powiązane ze sobą wymiary legalnej i nielegalnej migracji. Aby wspierać dobrze zarządzaną migrację i mobilność, Umowa wspiera zacieśnioną współpracę między partnerami, odpowiednimi agencjami i instytucjami, a jednocześnie usprawnia powroty i readmisję z zapewnieniem większej przewidywalności i wykonalności. Wspólne wyzwania, w tym pierwotne przyczyny nielegalnej migracji, handlu ludźmi i przemytu migrantów, będą lepiej rozwiązywane.

Partnerstwo silnie wspiera rozwój społeczny w celu zwalczania ubóstwa i nierówności, nie pozostawiając nikogo w tyle. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w wytycznych negocjacyjnych w ramach Umowy podjęto bardziej zdecydowane zobowiązania do poprawy równouprawnienia płci, usług społecznych, takich jak edukacja i zdrowie, oraz włączenia społecznego. Partnerzy będą współpracować na rzecz lepszego rozwiązywania różnych wyzwań, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, szybki wzrost liczby ludności i globalne kryzysy zdrowotne.

Dialog od lat stanowi trzon stosunków UE–OACPS, a nowa Umowa jeszcze bardziej wzmocni ten ważny wymiar przez regularny, wyważony, kompleksowy i rzeczowy dialog partnerski dotyczący wszystkich obszarów niniejszej Umowy.

Ponadto Umowa wspiera współpracę z udziałem wielu zainteresowanych stron, uznając znaczenie młodzieży i różnych partnerów, w tym władz lokalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i sektora prywatnego w kształtowaniu lepszej przyszłości. Kluczowe znaczenie będzie miało aktywne zaangażowanie w dialog i procesy współpracy, ale także współpraca na rzecz skutecznego wdrożenia Umowy.

Wszystkie wyżej wymienione elementy są ze sobą powiązane i będą kluczowe dla wyniesienia naszych stosunków na wyższy poziom. Oznacza to, że protokoły regionalne, ich interpretacja i wdrażanie muszą być zawsze zgodne z postanowieniami i zasadami zawartymi w części ogólnej Umowy.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 217 w związku z jego art. 218 ust. 6 lit. a) i ust. 8 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z decyzją Rady [określoną w dokumencie Rady 8371/23 DCL 1]¹⁰ Umowa o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS) („Umowa”) została podpisana w dniu 15 listopada 2023 r., z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.
- (2) Umowa odzwierciedla zarówno historycznie bliskie stosunki, jak i coraz silniejsze powiązania między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), a także ich dążenie do dalszego utrwalenia i rozszerzenia wzajemnych stosunków w sposób ambitny i innowacyjny. Umowa określa na nowo stosunki między UE i jej państwami członkowskimi a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, w tym priorytety i metody pracy w różnych dziedzinach polityki objętych Umową.
- (3) Umowę należy zatwierdzić w imieniu Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Umowę o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony („Umowę”).

Tekst Umowy stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

¹⁰ Decyzja Rady [określona w dokumencie Rady 8371/23 DCL 1] z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z drugiej strony.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady wyznacza osobę lub osoby umocowane do złożenia depozytariuszowi w imieniu Unii Europejskiej dokumentów, o których mowa w art. 98 ust. 2 Umowy, aby wyrazić zgodę Unii na związanie się postanowieniami Umowy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.¹¹

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

¹¹ Data wejścia w życie Umowy zostanie opublikowana przez Sekretariat Generalny Rady w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.